

Категорія справи № 820/3159/18: **Адміністративні справи; Справи зі спорів з приводу реалізації державної політики у сфері економіки, зокрема зі спорів щодо; організації господарської діяльності, у тому числі.**

Надіслано судом: **13.06.2018**. Зареєстровано: **14.06.2018**. Оприлюднено: **18.06.2018**.

Номер судового провадження: **не визначено**

Харківський окружний адміністративний суд 61004, м. Харків, вул. Мар'їнська, 18-Б-3,
inbox@adm.hr.court.gov.ua, код 34390710

РІШЕННЯ

ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

07 червня 2018 р. **Справа № 820/3159/18**

Харківський окружний адміністративний суд у складі:

головуючого судді - Шевченко О.В.,

при секретарі - Югові С.А.,

за участі представників:

позивача - ОСОБА_1, відповідача - ОСОБА_2,

розглянувши у відкритому судовому засіданні адміністративну справу за позовом фірми "Сенс Консалтинг" товариства з обмеженою відповідальністю до Головного управління Держпраці у Харківській області про визнання протиправною та скасування постанови, -

ВСТАНОВИВ:

До Харківського окружного адміністративного суду звернувся позивач, фірма "Сенс Консалтинг" товариство з обмеженою відповідальністю, з адміністративним позовом до Головного управління Держпраці у Харківській області, в якому просить суд визнати протиправною та скасувати постанову Головного управління Держпраці у Харківській області № 1ДФС від 04.04.2018 року про накладення штрафу на фірму "Сенс Консалтинг" ТОВ.

В обґрунтування позовних вимог зазначено, що постановою Головного управління Держпраці у Харківській області від 04.04.2018 року №1ДФС на фірму "Сенс Консалтинг" накладений штраф у розмірі 37 230,00 грн. з посиланнями на ст. ст. 94, абз. 4 ч.2 ст. 265 КЗпП України та на акт документальної виїзної перевірки ДФС у Харківській області від 13.03.2018 року. Постанова вмотивована тим, що засновник (власник) підприємства з 2007 року поклав на себе виконувати функцію директора без укладання трудового договору. Позивач вважає, що відносини, які виникають при виконанні засновником функцій директора є цивільно - правовими та не потребують оформлення шляхом укладання трудового договору.

Таким чином, за відсутності будь - яких ознак трудових відносин між засновником та директором фірми "Сенс Консалтинг" ТОВ та порушень з боку підприємства положень КЗпП України, постановою ГУ Держпраці у Харківській області № 1ДФС від 04.04.2018 року про накладення штрафу у розмірі 37 230,00 грн. є протиправною та такою, що підлягає скасуванню у судовому порядку.

В судовому засіданні представник позивача підтримав позовні вимоги в повному обсязі, просив суд їх задовольнити, з посиланням на обставини викладені в позовній заяві.

21.05.2018 року (Вх. № 01-26/24201/18) представником відповідача - ГУ Держпраці у Харківській області, подано до суду відзив на позов, в якому зазначено, що підставою для нарахування штрафу став акт перевірки Головного управління ДФС у Харківській області від 13.03.2018 року № 932/20-40-13-16-07/30591227 про результати планової документальної перевірки фірми «Сенс консалтинг», в якому зазначено, що в період з 01.10.2014 року по 31.12.2017 року на підприємстві фірма «Сенс Консалтинг» ТОВ функції директора виконував його засновник ОСОБА_1, що на думку перевіряючих та ГУ Держпраці у Харківській області є доказами виконання трудової функції. Проте, в порушення ст. 94 КЗпП України директору підприємства ОСОБА_1 не нараховувалась та не виплачувалась заробітна плата з жовтня 2014 року по грудень 2017 року. У перевіряємий період підприємством здійснювалась господарська діяльність. У зв'язку з чим на підставі вказаного акту перевірки та відповідно до ст. 265 КЗпП України Головним управлінням Держпраці у Харківській області було винесено оскаржувану постанову № 1ДФС від 04.04.2018 року про накладення штрафу на фірму "Сенс Консалтинг" ТОВ у розмірі 37 230,00 грн. (а.с. 52 - 54).

У відповіді на відзив позивач зазначив, що відповідач не надав доказів правомірності свого рішення, окрім посилань на акт перевірки ДФС, яким не доведено обов'язку укладання трудового договору між засновником підприємства та його директором у випадку, коли функції директора виконує засновник. Також зазначив, що акт перевірки від 13.03.2018 року № 932/20-40-13-16-07/30591227 містить лише хибне твердження, що підписання директором (засновником) податкової звітності є трудовою функцією.

В судовому засіданні представник відповідача зазначив, що оскаржувана постанова є обґрунтованою та законною, повністю відповідає вимогам КЗпП України, оскільки підприємством було порушено вимоги трудового законодавства. Таким чином, у задоволенні позовних вимог просив відмовити.

Заслухавши в судовому засіданні пояснення представників сторін по справі, дослідивши матеріали справи, суд приходить до висновку, що позовні вимоги є обґрунтованими та підлягають задоволенню, виходячи з наступного.

Матеріалами адміністративної справи підтверджено, що позивач - фірма "Сенс Консалтинг" товариство з обмеженою відповідальністю (код ЄДРПОУ 30591227, адреса: 61072, м. Харків, просп. Науки, 27-Б, кімн. 607), зареєстрований в якості юридичної особи (а.с. 8 - 10).

Позивач перебуває на податковому обліку в ГУ ДФС у Харківській області.

Як вбачається з матеріалів справи, на підставі положень ст. ст. 75, 77, 82 Податкового кодексу України ст. 13 Закону України "Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування", наказів ГУ ДФС у Харківській області № 359-н від 19.01.2018 року, № 952 від 12.02.2018 року ГУ ДФС у Харківській області було проведено у відношенні позивача планову документальну перевірку.

За результатами вказаної перевірки фахівцями ГУ ДФС у Харківській області було складено акт перевірки № 932/20-40-13-16-07/30591227 від 13.03.2018 року "Про результати планової документальної перевірки фірми «Сенс консалтинг» ТОВ (код 30591227), з питань своєчасності, достовірності, повноти нарахування та сплати податку на доходи фізичних осіб, правильності нарахування, обчислення та сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування (далі - єдиний внесок), своєчасності, достовірності, повноти нарахування та сплати військового збору за період з 01.10. 2014 року по 30.09.2017 року" (а.с. 17 - 41).

В акті перевірки зазначено, що в результаті перевірки дотримання фірмою «Сенс консалтинг» ТОВ законодавства щодо укладання трудового договору та оформлення трудових відносин з працівниками встановлено, що станом на 01.10.2014 року загальна чисельність працюючих на (початок перевіреного періоду) підприємстві склала 10 осіб, станом на 31.12.2017 року - 10 осіб (кінець перевіреного періоду).

В період з 01.10.2014 року по 31.12.2017 року на підприємстві фірма «Сенс Консалтинг» ТОВ функції директора (зазначена посада передбачена штатним розкладом) виконував гр. ОСОБА_1. ОСОБА_3 установчого договору від 25.09.1999 року гр. ОСОБА_1 є засновником підприємства фірма «Сенс Консалтинг» ТОВ, відповідно до протоколу № 1 від 25.09.1999 року призначений на посаду

директора фірми «Сенс Консалтинг» ТОВ. ОСОБА_3 копії трудової книжки був звільнений у 2006 році.

В ході аналізу статутів підприємства не встановлено, що функції директора має право виконувати засновник підприємства.

Оскільки основним документом, що регламентує діяльність підприємства - статутом, не передбачено покладання обов'язків директора на засновника товариства, тим паче без нарахування заробітної плати, контролюючий орган дійшов висновку, що засновник фірми «Сенс Консалтинг» ТОВ гр. ОСОБА_1, перебуваючи на посаді директора, є найманим працівником та виконує трудову функцію без укладення трудового договору та отримання заробітної плати.

У зв'язку із встановленням порушень КЗпП з боку перевіряемого підприємства вказаний акт перевірки від 13.03.2018 року № 932/20-40-13-16-07/30591227 від 13.03.2018 року ГУ ДФС у Харківській області було направлено до органів Державного управління праці для прийняття рішення відповідно до вимог чинного законодавства в межах встановлених повноважень (а.с. 24).

ОСОБА_3 з ч.1, абз.4 ч.2 ст. 265 КЗпП України, посадові особи органів державної влади та органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій, винні у порушенні законодавства про працю, несуть відповідальність згідно з чинним законодавством. Юридичні та фізичні особи - підприємці, які використовують найману працю, несуть відповідальність у вигляді штрафу в разі недотримання мінімальних державних гарантій в оплаті праці - у десятикратному розмірі мінімальної заробітної плати, встановленої законом на момент виявлення порушення, за кожного працівника, щодо якого скоєно порушення.

Так, на підставі акту перевірки від 13.03.2018 року № 932/20-40-13-16-07/30591227 ГУ ДФС у Харківській області, Головним управлінням Держпраці у Харківській області було винесено постанову про накладення штрафу уповноваженими посадовими особами від 04.04.2018 року № 1ДФС, якою на підставі абз.4 ч.2 ст. 265 КЗпП України накладено на фірму «Сенс Консалтинг» ТОВ штрафу у розмірі 37 230,00 грн. (а.с. 11 - 13). Вказана постанова була наплавлена на адресу підприємства рекомендованим листом.

Не погоджуючись із постановою ГУ Держпраці у Харківській області про накладення штрафу уповноваженими посадовими особами від 04.04.2018 року № 1ДФС, позивач звернувся до суду.

В акті перевірки від 13.03.2018 року № 932/20-40-13-16-07/30591227 та в оскаржуваній постанові від 04.04.2018 року № 1ДФС зазначено, що фірмою «Сенс Консалтинг» ТОВ порушено норми ст. 94 КЗпП України, оскільки функцію директора виконував ОСОБА_1, який одночасно є його засновником. Проте, трудового договору з директором укладено не було, заробітну плату він не отримував.

Окрім того, також зазначено, що статутами фірми «Сенс Консалтинг» ТОВ від 2011 року та від 2016 року, не передбачено покладання обов'язків директора на засновника підприємства.

З приводу керівництва підприємством його засновником, слід зазначити наступне.

ОСОБА_3 з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань від 13.03.2018 року, засновниками фірми "Сенс Консалтинг" ТОВ є: ОСОБА_1 та ОСОБА_4 (а.с. 14 - 16).

ОСОБА_3 копії трудової книжки серії БТ-II № 5634287 від 07.08.199 року, ОСОБА_1 був прийнятий на роботу у фірму "Сенс Консалтинг" ТОВ на посаду директора за наказом № 1/98 від 05.01.1998 року. ОСОБА_3 наказу № 9/99 від 25.09.1999 року ОСОБА_1 звільнено з посади директора за власним бажанням. Наказами №1 від 01.10.1999 року та № 6/К від 29.12.2006 року ОСОБА_1 знову було прийнято на посаду директора та звільнено з вказаної посади (а.с. 42 - 47).

Таким чином, ОСОБА_1 одночасно є одним з засновників фірми "Сенс Консалтинг" ТОВ та здійснює управління підприємством.

Відповідно до ч.1-3 ст. 65 Господарського кодексу України, управління підприємством здійснюється відповідно до його установчих документів на основі поєднання прав власника щодо господарського використання свого майна і участі в управлінні трудового колективу. Власник здійснює свої права щодо управління підприємством безпосередньо або через уповноважені ним органи відповідно до статуту підприємства чи інших установчих документів. Для керівництва господарською діяльністю підприємства власник (власники) безпосередньо або через уповноважені органи чи наглядова рада такого підприємства (у разі її утворення) призначає (обирає) керівника підприємства, який є підзвітним власнику, його уповноваженому органу чи наглядовій раді. Керівник підприємства, головний бухгалтер, члени наглядової ради (у разі її утворення), виконавчого органу та інших органів управління підприємства відповідно до статуту є посадовими особами цього підприємства. Статутом підприємства посадовими особами можуть бути визнані й інші особи.

ОСОБА_3 статуту фірми «Сенс Консалтинг» ТОВ від 2011 року, затвердженого протоколом загальних зборів учасників від 20.12.2011 року, у товаристві створюється виконавчий орган: одноособовий (директор) (п.5.5 ст. 5 "управління товариством").

ОСОБА_3 статуту від 2016 року, затвердженого протоколом загальних зборів учасників фірми «Сенс Консалтинг» ТОВ від 12.12.2016 року, управління поточною діяльністю товариства здійснюється вищою посадовою особою товариства - директором (п.10.11 ст. 10 "управління товариством").

Матеріалами справи підтверджено, що в періоді, який перевірявся (з 01.10.2014 року по 30.09.2017 року) керівництво підприємством (виконання функцій директора) здійснювалось безпосередньо його засновником - гр. ОСОБА_1 Заробітну плату він не отримував.

В судовому засіданні представник позивача - гр. ОСОБА_1 також підтвердив, що не виконував обов'язки директора за трудовим договором, а тому йому не нараховувалася та не виплачувалася заробітна плата у перевіряємий період.

Враховуючи викладене вище, суд вважає безпідставним висновок відповідача про те, що засновник підприємства, який виконував обов'язки директора повинен працювати на підставі трудового договору та мав отримувати заробітну плату як найманий працівник. Представником відповідача доказів протилежного до суду не надано.

З приводу укладання трудового договору з директором та нарахування і виплати йому заробітної плати, суд зазначає наступне.

ОСОБА_3 ч.1 ст. 21 КЗпП України, трудовий договір є угода між працівником і власником підприємства, установи, організації або уповноваженим ним органом чи фізичною особою, за якою працівник зобов'язується виконувати роботу, визначену цією угодою, з підляганням внутрішньому трудовому розпорядкові, а власник підприємства, установи, організації або уповноважений ним орган чи фізична особа зобов'язується виплачувати працівникові заробітну плату і забезпечувати умови праці, необхідні для виконання роботи, передбачені законодавством про працю, колективним договором і угодою сторін.

Відповідно до ст. 94 КЗпП України, заробітна плата - це винагорода, обчислена, як правило, у грошовому виразі, яку власник або уповноважений ним орган виплачує працівникові за виконану ним роботу. Розмір заробітної плати залежить від складності та умов виконуваної роботи, професійно-ділових якостей працівника, результатів його праці та господарської діяльності підприємства, установи, організації і максимальним розміром не обмежується. Питання державного і договірної регулювання оплати праці, прав працівників на оплату праці та їх захисту визначаються цим Кодексом, Законом України "Про оплату праці" та іншими нормативно-правовими актами.

У пункті 2 рішення Конституційного суду України від 15.10.2013 року № 8-рп/2013 (справа № 1-13/2013) зазначено, що згідно зі статтею 1 Конвенції Міжнародної організації праці "Про захист заробітної плати" № 95 ратифікованої Україною 30 червня 1961 року, термін "заробітна плата" означає, незалежно від назви й методу обчислення, будь-яку винагороду або заробіток, які можуть бути обчислені в грошах, і встановлені угодою або національним законодавством, що їх роботодавець повинен заплатити працівникові за працю, яку виконано чи має бути виконано, або за послуги, котрі надано чи має бути надано. Цьому визначенню відповідає поняття заробітної плати, передбачене у

частині першій статті 94 Кодексу і частині першій статті 1 Закону, як винагороди, обчисленої, як правило, у грошовому виразі, яку власник або уповноважений ним орган (роботодавець) виплачує працівникові за виконану ним роботу.

Таким чином, під заробітною платою, що належить працівникові необхідно розуміти усі виплати на отримання яких працівник має право згідно з умовами трудового договору і відповідно до державних гарантій, встановлених законодавством для осіб, які перебувають у трудових правовідносинах з роботодавцем.

У рішенні Конституційного суду України від 12.01.2010 року № 1-рп/2010 (справа № 1-2/2010) зазначено, що реалізація учасниками товариства корпоративних прав на участь у його управлінні шляхом прийняття компетентним органом рішень про обрання (призначення), усунення, відсторонення, відкликання членів виконавчого органу цього об'єднання стосується також наділення або позбавлення їх повноважень на управління товариством. Такі рішення уповноваженого на це органу мають розглядатися не в межах трудових, а корпоративних правовідносин, що виникають між товариством і особами, яким довірено повноваження з управління ним.

Таким чином, можна зробити висновок, що відносини, які виникають при виконанні засновником (в даному випадку, гр. ОСОБА_1К.) функцій директора підприємства без укладання трудового договору є корпоративними, а отже відсутній обов'язок укласти трудовий договір, нараховувати та сплачувати заробітну плату.

Відповідно до ч. 2 ст. 2 КАС України у справах щодо оскарження рішень, дій чи бездіяльності суб'єктів владних повноважень адміністративні суди перевіряють, чи прийняті (вчинені) вони: 1) на підставі, у межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України; 2) з використанням повноваження з метою, з якою це повноваження надано; 3) обґрунтовано, тобто з урахуванням усіх обставин, що мають значення для прийняття рішення (вчинення дії); 4) безсторонньо (неупереджено); 5) добросовісно; 6) розсудливо; 7) з дотриманням принципу рівності перед законом, запобігаючи несправедливій дискримінації; 8) пропорційно, зокрема з дотриманням необхідного балансу між будь-якими несприятливими наслідками для прав, свобод та інтересів особи і цілями, на досягнення яких спрямоване це рішення (дія); 9) з урахуванням права особи на участь у процесі прийняття рішення; 10) своєчасно, тобто протягом розумного строку.

Відповідно до ч. 1 ст. 77 КАС України кожна сторона повинна довести ті обставини, на яких ґрунтуються її вимоги та заперечення крім випадків, встановлених статтею 72 цього Кодексу.

ОСОБА_3 з ч. 2 ст. 77 КАС України в адміністративних справах про протиправність рішень, дій чи бездіяльності суб'єкта владних повноважень обов'язок щодо доказування правомірності свого рішення, дії чи бездіяльності покладається на відповідача.

Всупереч наведеним вимогам, відповідач як суб'єкт владних повноважень не довів правомірності прийнятої ним постанови № 1ДФС від 04.04.2018 року про накладення штрафу на фірму "Сенс Консалтинг" товариства з обмеженою відповідальністю.

При зазначених обставинах, суд вважає вимоги позивача правомірними та такими, що ґрунтуються на положеннях діючого законодавства, належним чином обґрунтовані, підтверджені матеріалами справи, а тому підлягають задоволенню.

Відповідно до ч.1 ст. 139 КАС України, при задоволенні позову сторони, яка не є суб'єктом владних повноважень, всі судові витрати, які підлягають відшкодуванню або оплаті відповідно до положень цього Кодексу, стягуються за рахунок бюджетних асигнувань суб'єкта владних повноважень, що виступав відповідачем у справі, або якщо відповідачем у справі виступала його посадова чи службова особа.

Керуючись ст. ст. 2, 6-10, 13-14, 77, 139, 242-246, 250, 255, 257-262, 295, пп.15.5 п.15 Перехідних положень Кодексу адміністративного судочинства України, суд, -

ВИРІШИВ:

Адміністративний позов фірми "Сенс Консалтинг" товариства з обмеженою відповідальністю (код ЄДРПОУ 30591227, адреса: 61072, м. Харків, просп. Науки, 27-Б, кімн. 607) до Головного управління Держпраці у Харківській області (код ЄДРПОУ 39779919, адреса: 61002, м. Харків, вул. Алчевських, 40) про визнання протиправною та скасування постанови задовольнити.

Визнати протиправною та скасувати постанову Головного управління Держпраці у Харківській області № 1ДФС від 04.04.2018 року про накладення штрафу на фірму "Сенс Консалтинг" товариства з обмеженою відповідальністю.

Стягнути на користь фірми "Сенс Консалтинг" товариства з обмеженою відповідальністю (код ЄДРПОУ 30591227) судові витрати в розмірі 1762 (одна тисяча сімсот шістдесят дві) грн. 00 коп. за рахунок бюджетних асигнувань Головного управління Держпраці у Харківській області (код ЄДРПОУ 39779919).

Рішення може бути оскаржено в апеляційному порядку до Харківського апеляційного адміністративного суду через Харківський окружний адміністративний суд до дня початку функціонування Єдиної судової інформаційно - телекомунікаційної системи шляхом подачі апеляційної скарги протягом тридцяти днів з дня його проголошення. Якщо в судовому засіданні було оголошено лише вступну та резолютивну частини рішення суду, або розгляду справи в порядку письмового провадження, зазначений строк обчислюється з дня складення повного судового рішення.

Рішення набирає законної сили після закінчення строку подання апеляційної скарги, якщо скаргу не було подано. У разі подання апеляційної скарги рішення, якщо його не скасовано, набирає законної сили після повернення апеляційної скарги, відмови у відкритті апеляційного провадження чи закриття апеляційного провадження або набрання законної сили рішенням за наслідками апеляційного провадження.

Повний текст рішення виготовлено 12 червня 2018 року.

Суддя Шевченко О.В.